

Helsingin kaupungin raideliikenteen esteettömyyden parantaminen

Maija Sarpo, Laatu- ja ympäristöpäällikkö, HKL

HKL lyhyesti

- Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos
- Perustettu 1945
- Liikevaihto vuonna 2018 200,5 miljoonaa euroa
- Työntekijöitä noin 1200
- Toimitusjohtaja Ville Lehmuskoski

HKL:n toimiala

- Perustehtävämme on tuottaa ja kehittää kestävän liikkumisen palveluita laadukkaasti ja kustannustehokkaasti
- Liikennöimme Helsingin raitioliikennettä, metroa ja Suomenlinnan lauttaa sekä tilaamme Helsingin kaupunkipyöräpalvelun
- Hallinnoimme ja ylläpidämme julkisen liikenteen infraa ja kalustoa
- HSL suunnittelee pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen, hankkii liikennepalvelut eri toimijoilta, vastaa lippujärjestelmästä ja lipunmyynnistä sekä markkinoinnista ja matkustajainformaatiosta

Raitioliikenne

Ø Matkustajia vuosittain yli 60 milj.

Ø Raitiovaunuja 112 kpl

Ø Raitiovaunuja liikenteessä ruuhkaisimpaan aikaan 95 kpl

Ø Raitiovaunupysäkkejä noin 300 kpl

Ø Linjaradan pituus noin 50 km

Ø Paikkakilometrejä 740 milj. vuodessa

Ø Koko raitiovaunukalusto museovaunuja lukuun ottamatta matalalattiaista

Ø Suurin osa raitiovaunupysäkeistä

Metroliikenne

Ø Matkustajia vuosittain lähes 90 milj.

Ø Metrojunia 47 kpl

Ø Junia liikenteessä ruuhkaisimpaan aikaan 36 kpl

Ø Metroasemia 25 kpl

Ø Radan pituus 36 km

Ø Paikkakilometrejä 3,5 mrd.

Ø Kaikki metroasemat ovat esteettömiä

Helsingin kaupunkipyörät

Ø Matkoja vuonna 2018 yli 2 milj.

Ø Koko kauden käyttäjiä noin 50 000

Ø Käyttöaste maailman huippua: parhaina viikoina jopa

14 matkaa/pyörä/päivä

Ø Kaupunkipyöriä vuonna 2019 on 2380 kpl

Ø Kaupunkipyöräasemia 238 kpl

Suomenlinnan liikenne Vuonna 2018 oli 2,18 miljoonaa matkaa.

HKL:n tavoitetila vuonna 2024

HKL- kaupungin paras liikenne.

Kaupunkilaisten sydämissä: HKL on luova ja aktiivinen liikkumisen kehittäjä. HKL on vahvistanut paikkansa kaupunkilaisten sydämissä asiakaslähtöisenä, turvallisena ja luotettavana esteettömien liikkumispalveluiden toteuttajana. Arki HKL:n kanssa on helppoa. + Helsingin kaupungin esteettömyyssuunnitelma edellyttää, että kaikki julkiset kohteet rakennetaan ja kunnostetaan esteettömiksi.

Vastuullista kumppanuutta.

Kestävää kasvua.

Rohkeaa edelläkävijyyttä.

Merkityksellistä työtä.

Esteettömyys suunnittelussa

Joukkoliikenteen esteettömyyden edellytykset luodaan pitkälti katusuunnittelussa -> yhteistyö ensiarvoisen tärkeää!

- Esteettömän rakentamisen ohjeet
- Pysäkkien tyyppiirroket (kuva)
- Raitiovaunupysäkkien suunnitteluohje

- Raitioliikenteen esteettömyys selvitys
- Raitiovaunupysäkkien ja kaluston esteettömyysindeksit
- Asemaympäristön esteettömyys ohjeistus

Esteettömyys metroliikenteessä:

Kaikilla metroasemilla esteetön sisäänkäynti

- Kaikkien asemien sisäänkäynneillä kaksi hissiä eli huoltojen ja vikojen ajan on aina käytössä toinen hisseistä
- Toinen hisseistä on evakuointihissi, jota voi käyttää myös hätätilanteissa
- Metrolaituri ja junan lattia ovat samassa tasossa
- Länsimetron rataosuudella tunneleissa on poistumistaso, jota pitkin pääsee myös pyörätuolilla lähimmälle asemalle junan pysähdyttyä tunneliin
- Kulkureitit merkitty lattiaan koho- ja kontrastiraidoin
- Kantametron asemien tulostettavat 3D-kartat löytyvät HKL:n www-sivuilta, länsimetrosta vastaavat mahdollisesti tulossa
- Poikkeustilanteista tiedotetaan kuulutuksin ja laiturinäytöillä
- Ulko-ovilla ja hisseille johtavilla ovilla on äänimajakat
- Opastaulut, hissit ja palvelupisteet on varustettu induktiosilmukoin, joiden kautta syötetään poikkeusinformaatio

Esteettömyys raitioliikenteessä:

- Suurin haaste kaluston ja pysäkin välinen tasoero
- Uudet ja kunnostettavat pysäkit pyritään toteuttamaan esteettöminä, mikäli kadun ominaisuudet sen mahdollistavat
- Vuodesta 2018 lähtien kaikki raitiovaunut ovat olleet matalalattiaisia, mutta eivät täysin kynnyksettömiä
- Artic-vaunuissa ja matalalattiaosalla varustetuissa nivelvaunuissa on oviliuska, jonka avulla vaunuun voi nousta kynnyksettömästi
- HSL aloitti pysäkkikuulutukset raitiovaunuissa vuonna 2018
- Kuljettajia koulutetaan asiakaspalveluun ja oviliuskan käyttöön liittyen

Esteettömyys tulevilla liikennehankkeilla:

Tärkeimmät hankkeet

- Raide-Jokeri Itäkeskuksen ja Keilaniemen välille valmistuu 2020-luvun alussa

- Kruunusillat Helsingin keskustan ja Laajasalon välille valmistuu arviolta 2026
- Täysin uutta rataa suunniteltaessa esteettömyys helpompi huomioida
- Pysäkkien suunnittelussa hyödynnetty esteettömyysindeksejä ja suunnitteluohjeita
- Raitiovaunuksi tulee Transtech/Skodan valmistama pikaraitiovaunu, jonka keskiosassa niaustoiminto

Tunnistettuja kehitystarpeita ja yleisiä palautteiden aiheita:

- Metroasemien äänimajakoiden äänenvoimakkuuden oikean tason määrittely
- Metroasemien hissien vikatilanteiden tiedotuksen parantaminen
- Raitiovaunujen pysäkki- ja metron laiturikuulutukset
- Raitiovaunujen oviluiskijien lukituksen avauspyyntöpainikkeen sijoittelu ja erottuminen
- Artic-vaunujen oviluiskijien toimintavarmuuden parantaminen
- iBeacon ja BlindSquare – puhuva paikannussovellus raitiovaunupysäkeille (HSL)

Kiitos! Maija Sarpo, majja.sarpo@hel.fi, puh. 040 868 4223